

А.В. Бурковська, к.е.н., доцент,
А.І. Бурковська, асистент
Миколаївський національний аграрний університет

УПРАВЛІННЯ ПРОДОВОЛЬЧОЮ БЕЗПЕКОЮ: ЕКОНОМІЧНИЙ АСПЕКТ

Забезпечення продовольчої безпеки у світі визнано однією із пріоритетних цілей Організації Об'єднаних Націй та тісно пов'язано із соціальною стабільністю у різних регіонах. Поняття продовольчої безпеки є комплексним і включає економічну доступність продовольства, фізичну його наявність, безпечність продуктів для споживачів та сталість сільського господарства, що не завдає шкоди довкіллю [1].

Відсутність продовольчої безпеки є важливою проблемою харчування, яка виникає в усьому світі і зазвичай зустрічається у домогосподарствах з невеликим доходом у багатьох розвинених країнах і країнах, що розвиваються, особливо в азіатському регіоні. Згідно з останніми дослідженнями [2, 4], продовольча безпека потребує державного забезпечення, коли доступність поживної та безпечної їжі обмежена, а також коли немає можливості придбати соціально та культурно прийнятну їжу, щоб жити здоровим і активним життям. На рівні домогосподарств дане поняття також включає наявність, доступність, достатність, стійкість і безпеку постачання продуктів харчування. Це стосується здатності домогосподарства забезпечувати достатню кількість їжі, щоб задовольнити харчові потреби кожного члена домогосподарства, шляхом власного виробництва або покупки продуктів харчування.

Відсутність продовольчої безпеки може мати несприятливий вплив на харчування та стан здоров'я людей, і ці наслідки можуть відрізнятись між країнами з високим рівнем доходу, низьким та середнім рівнем доходів. На рівні домогосподарства завжди існує зв'язок між відсутністю продовольчої безпеки та низькими доходами, бідністю, недостатнім і незбалансованим споживанням їжі, а також низькою вагою.

У період з квітня 2021 року по березень 2022 року індекс цін на продовольство у світі зріс майже на 40 в.п. (рис. 1), що на

фоні зростаючого безробіття (рис. 2) свідчить про негативні тенденції у формування економічної компоненти продовольчої безпеки.

Рис. 1. Індекс цін на продовольство, %
Джерело: побудовано автором на основі [3].

Протягом останніх років кілька основних чинників збили світ із шляху до припинення світового голоду та недоїдання у всіх його формах до 2030 року. Проблеми посилилися з пандемією COVID-19 та відповідними заходами стримування. Ці чинники, які збільшуються за частотою та інтенсивністю, включають військові конфлікти, мінливість та екстремальні зміни клімату, а також економічні спади – усе це посилюється основними причинами бідності та дуже високим і стійким рівнем соціальної нерівності. Крім того, мільйони людей у всьому світі страждають від різних форм недоїдання, оскільки вони не можуть дозволити собі витрати на здорове харчування.

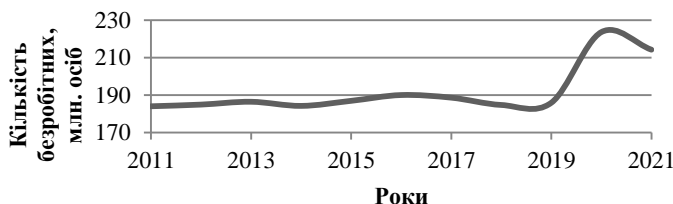

Рис. 1. Кількість безробітних у світі, млн. осіб
Джерело: побудовано автором на основі [3].

Таким чином, інструменти сталого управління продовольчою системою та роль урядів, різних національних та міжнародних суб'єктів, а також державних і приватних учасників у

глобальній продовольчій системі та широкий спектр концепцій продовольчої політики можуть мотивувати дослідників на вироблення рекомендацій щодо послідовного реформування систем продовольчого забезпечення.

Список використаних джерел:

1. Burkovska A., Shebanina O., Lunkina T., Burkovska A. Ensuring food security in the context of the sustainable development of agriculture. *Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development*. 2021. №3(44). P.337-345. DOI: <https://doi.org/10.15544/mts.2021.%2030>.
2. Burkovska A., Ciccullo F., Shebanina O., Lunkina T. and Burkovska A. Modeling the System of Social Stability Through the Food Safety Paradigm. *Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development*. 2019. № 41(4). P. 474-486. DOI: <https://doi.org/10.15544/mts.2019.38>
3. Statista. URL: <https://www.statista.com/>. (дата звернення: 06.05.2022).
4. McDonald J., and Bell R. Meaning and Management of Food Security Among Rural Elders. *Journal of Applied Gerontology*. 2021. №20(3). P. 356-376 DOI:10.1177/073346480102000307.

Н.В. Бутко, к.е.н., доцент

Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького

МАРКЕТИНГ-МЕНЕДЖМЕНТ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

В сучасних ринкових умовах забезпечення успішної діяльності вітчизняних підприємств покладається на маркетинг-менеджмент. Його роль полягає в орієнтації виробництва і збуту продукції суб'єктів підприємництва на більш повне ніж конкуренти задоволення існуючих потреб споживачів за допомогою різного роду інновацій, у формуванні і стимулюванні попиту на принципово нові інноваційні товари, що призначенні для задоволення потреб новим способом та досконалим управління цими процесами. Тому маркетингове управління спрямоване в основному на управління попитом і передбачає регулювання відносин зі споживачами [1, с. 291] та завоювання відповідних сегментів ринку. Проте ситуація на сучасному ринку є досить неоднозначною та мінливою і характеризується перенасиченням продукцією. Крім того для інтеграції економічних реформ в країні з сучасною світовою